

Hoogleraar staatsrecht Arjen van Rijn:

‘Denk niet te lichtzinnig over het opgeven van autonomie’

ORANJESTAD — Atan Lee pleitte vorige week in deze krant voor de omvorming van de Status Aparte van Aruba naar een gemeentestatus. Van de felbevochten autonomie heeft enkel de politieke elite geprofiteerd, stelt hij. Gewone Arubanen zouden beter af zijn in een gemeente onder Nederlandse vlag. Maar is dat wel zo? De *Amigoe* vroeg het aan de Haagse advocaat en hoogleraar staatsrecht aan de Universiteit van Curaçao, Arjen van Rijn.

door onze verslaggever
Jan Jager

In dagblad *Trouw* omschreef Arjen van Rijn de autonomie van de eilanden in het Caribisch gebied als ‘mooi weer-autonomie’. Bij ‘slecht weer’ zoals de huidige crisis moeten de eilanden aankloppen bij Nederland. Maar dat betekent niet dat Van Rijn voorstander is van het opgeven van autonomie door de eilanden. “Als Aruba zijn autonomie opgeeft, betekent dit dat het onderwijs, de gezondheidszorg, het grootste deel van de belastingen, eigenlijk bijna alles in de Nederlandse Tweede en Eerste Kamer wordt geregeld. Ambtenaren uit Nederland nemen een groot deel van het bestuur over. Wat overblijft is de onroerendzaakbelasting en andere lokale belastingen waar in Nederland gemeenten over gaan. De hondenbelasting gaat wel door, zou je ironisch kunnen vaststellen. Door het verliezen van bijvoorbeeld de mogelijkheid om inkomsten- en loonbelasting te heffen zal Aruba een groot deel van zijn eigen inkomsten verliezen. Kortom: Aruba raakt dan de regie over zijn eigen samenleving kwijt”, zegt Van Rijn.

Wat zijn de consequenties als Aruba deze en andere bevoegdheden verliest?

“Het zal Aruba beknellen in de vrijheid van handelen. Stel dat je bepaalde industrietakken wilt beschermen of stimuleren door een subsidie of bepaalde belastingvoordelen te geven (zoals toeristische ondernemingen jarenlang profiteerden van lage belastingtarieven, red.). De exclusieve bevoegdheid om dat te regelen houdt met het opgeven

van autonomie op. Ik las dat de regering van Aruba de ambitie heeft om de economie te diversifiëren en minder te leunen op toerisme. Dat soort keuzes maak je als land, niet als gemeente. Een gemeente heeft amper instrumenten om aan zoiets uitvoering aan te geven. Het voordeel van een gemeentestatus is dat Aruba waarschijnlijk meer steun krijgt vanuit Nederland. Welk voordeel zwaarder weegt, daar ga ik niet over. Daar moeten de Arubanen zelf over beslissen”.

Voorstanders van een gemeentestatus stellen dat bestuurders onverantwoord zijn omgesprongen met de fel bevochten autonomie. Ze geven aan ‘klaar met corruptie’ te zijn en om die reden een gemeentestatus te verkiezen boven autonomie. Een goed argument?

“Ik kan niet overzien hoe het staat met de corruptie op Aruba. Het is ontegenzeggelijk waar dat zodra bestuurders minder geld tot hun beschikking hebben, er ook minder mogelijkheden zijn om dit geld naar hun eigen zakken of de zakken van familie en vrienden te laten stromen. De vraag is of je voor het bestrijden van corruptie de autonomie van een land moet opgeven. Kun je niet gewoon de corruptie aanpakken? Het is een kwestie van ethiek en moraal. De moraal om niet uit de publieke ruif te grijpen voor particuliere doeleinden.”

Aruba is een klein eiland, iedereen kent elkaar. Vriendendiensten zijn niet uit te bannen, slecht gedrag wordt door de vingers gezien...

“Dat is te makkelijk. Ik ben denken van de orde van advocaten in Den Haag. Ik word geacht om

toezicht te houden op de 2000 advocaten in mijn arrondissement, er ervoor te zorgen dat iedereen zich aan de regels houdt en als dat niet gebeurt, in te grijpen. Ik ken een groot deel van deze advocaten persoonlijk. Toch grijp ik in als het nodig is. Het is een kwestie van ethiek en moraal, of je nu in een kleinschalige context opereert of niet.”

Wat kun je stellen tegenover een ‘mooi weer-autonomie’?

“Dit is een fundamenteel probleem en dat heeft alles te ma-

ken met de omvang van de eilanden. Wat ik met mooi weer-autonomie bedoel is dat het met een inwonertal van 120.000 per definitie heel lastig is om ‘resilience’ (veerkracht, red.) te hebben. Daar is structureel weinig tegen te doen. Daarnaast zijn de eilanden vanwege hun afhankelijkheid van toerisme ook veel kwetsbaarder voor crises. Het is een illusie om te denken dat een eiland als Aruba 5 miljard achter de hand kan hebben om een schok zoals de huidige crisis zelfstandig op te vangen. Dat

zijn verhoudingen die de omvang van de eigen economie te boven gaan, ook al ben je nog zo goed op orde. De meest simpele oplossing die ik ook in *Trouw* heb voorgesteld is het opzetten van een gezamenlijk permanent fonds voor de eilanden, dat niet altijd gevuld hoeft te zijn, maar wel snel in gereedheid kan worden gebracht. Maar er is ook een verschil tussen gezonde overheidsfinanciën en een economie die al onder water staat voordat een crisis zich aandient. Dat heeft natuurlijk een voorge-

schiedenis. Iemand die op Aruba een publieke functie ambieert kan niet verwachten dat hij/zij hetzelfde verdient als in een vergelijkbare functie in Nederland of de VS. Dat past niet bij de schaal van Aruba. Het is zeer begrijpelijk dat Nederland zware voorwaarden stelt in ruil voor leningen en bijvoorbeeld eist dat ook Arubanen tot hun 65e doorwerken. Je moet eerst zelf doen wat je kunt. Bij autonomie past ook dat je de consequenties van je handelen draagt. Nu is dat korten. Neem je die verantwoordelijkheid niet, dan kan het in het uiterste geval zijn dat je geen geld meer krijgt van Nederland.”

Als Aruba ten onder gaat, wat is autonomie dan nog waard?

“Dat moeten de Arubanen zelf bepalen.”

Op sociale media riep iemand op dat het tijd is om de ratio te laten gelden boven emoties om voor aansluiting bij Nederland te pleiten...

“Wat is die ratio dan? Dat de uitkeringen omhoog gaan als Aruba weer onderdeel uitmaakt van Nederland? Daar geloof ik niets van. Nederland zal nooit een blanco cheque uitschrijven. Er zal hooguit een overgangsfase komen waarin misschien stapje voor stapje voorzieningen worden gelijkgetrokken met Nederland. Het is onverantwoord om de kiezer te doen geloven dat met het verkrijgen van de gemeentestatus het geld weer binnenstroomt.”

Hoe beoordeelt u als hoogleraar staatsrecht de emotionele waarde van autonomie?

“Alle Caribische eilanden in het Koninkrijk hebben een eigen identiteit en het is veel waard om die te koesteren. Als je onderdeel wordt van Nederland, dan zal je altijd concessies moeten doen omdat de invloed vanuit Nederland hoe dan ook groter wordt, zowel in materieel als in cultureel-maatschappelijk opzicht. Het verlies van eigen identiteit kan gepaard gaan met grote frustraties. Daar moet je niet te lichtzinnig over denken.”

Bobcat Service

- Ta piki restonan di construction
- Ta yena fundeshi
- Ta level tereno
- Ta rosa tereno

Cell: 569-5159 Juan Esteban

THE SPECIALISTS vision & hearing

Monday - Friday: 9:00am - 6:00pm
Saturday: 9:00am - 5:00pm
Sunday: Closed

Caya Betico Croes 222
Oranjestad, Aruba

(297) 582-4719
(297) 737-4747

Our Mission is still your Vision.

Aanvraag goedkeuring verkavelingsplan te Westpunt conform art. 33 van de Landsverordening ruimtelijke ontwikkeling (LRO). Het ontwerp verkavelingsplan ligt **vanaf 22 juni 2020**, onder voorbehoud van alle rechten dat het verkavelingsplan gewijzigd kan worden, gedurende een maand tijdens kantooruren, voor een ieder ter inzage bij **DIP, Sabana Blanco 68**. Het plan is ook te bekijken op www.dip.aw. Belanghebbenden kunnen tot een maand na deze termijn schriftelijk hun zienswijzen indienen over het ontwerp verkavelingsplan bij de Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu door tussenkomst van de directeur van de DIP.

Vacature Algemeen directeur Naamloze Vennootschap Electriciteit-Maatschappij “Aruba” (Elmar)

Elmar levert elektriciteit op Aruba, betrouwbaar en klantgericht. Het is de visie van Elmar om de elektriciteitsdistributeur van Aruba te zijn en te blijven. Hiertoe zet Elmar in op 4 thema's:

- Betrouwbaarheid van elektriciteitslevering handhaven en waar mogelijk verbeteren
- Uitstekende service
- Acceptabel kostenniveau
- Sterke Interne organisatie

Momenteel is Elmar bezig met professionaliseringsslagen met betrekking tot het elektriciteitsnetwerk (smart meters, planmatig onderhoud) en met betrekking tot de eigen organisatie.

Over de functie

De algemeen directeur van Elmar is eindverantwoordelijk voor de realisatie van de missie, visie en strategie van de gehele organisatie, binnen de daarvoor gestelde wettelijke en financiële kaders. De algemeen directeur legt verantwoording af aan de Raad van Commissarissen van Elmar en aan de aandeelhouders van Elmar.

Daartoe stemt de algemeen directeur continu af op de strategische omgeving en vervult de werkgeversrol voor ruim 160 medewerkers, verdeeld over de divisies Operations, Customer Service & Administration en Business Support. In dat kader worden onder andere individuele en collectieve arbeidsovereenkomsten afgesloten.

Wat vragen wij

De algemeen directeur van Elmar is iemand die stevig in de schoenen staat en professionaliseringsslagen krachtig op kan pakken. Daarnaast weet deze persoon de medewerkers van Elmar optimaal te motiveren om de gestelde doelen te kunnen halen en daar waar nodig nieuwe richtingen in te slaan. De algemeen directeur gaat niet voorbij aan positieve én kritische geluiden vanuit externe stakeholders en de eigen organisatie, maar vaart wel een eigen koers in het belang van Elmar.

Elmar kent twee kanten; een technische kant (gericht op het leveren van elektriciteit) en een klant-administratieve kant (gericht op het verrekenen van de geleverde elektriciteit). De algemeen directeur dient, op hoofdlijnen, goed op de hoogte te zijn van zowel de technische stand van zaken en ontwikkelingen als van de klant-administratieve processen van Elmar.

Vanwege de grote uitdagingen als gevolg van de lopende professionaliseringsslagen, zijn wij op zoek naar een ervaren algemeen directeur, die al een aantal jaren op leidinggevend strategisch niveau gefunctioneerd heeft in een technisch bedrijf en daar te maken heeft gehad met substantiële verandertrajecten.

Kennis van de Arubaanse taal en cultuur is voor deze functie een absolute vereiste. Verder dient de kandidaat te beschikken over een technische en administratief financiële opleiding. HBO-WO-niveau.

Wat biedt Elmar

Salariëring en vergoedingen worden spoedig bekend gemaakt en zullen in overeenstemming zijn met de aangekondigde Wever Croes norm.

Sollicitaties moet ontvangen zijn per: 30 juni 2020, per e mail via: Sollicitaties@utilitiesarubanv.com.

Budget Party voor iedereen...

samen kunnen we jouw bedrijf
oppeppen!

Klein budget?
Groot succes!!

Voor een budget groot of klein moet je bij **Amigoe** zijn.

Bel voor informatie over onze verschillende speciale prijzen!

582-4333 of email avisoaruba@amigoe.com